

Notat

Kommenteret høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser (Ophævelse af begrænsning af dobbeltuddannelse)

Uddannelses- og Forskningsministeriet har den 11. december 2019 udsendt ovennævnte udkast til lovforslag blandt relevante institutioner og organisationer. Høringen har også været offentliggjort på Høringsportalen.

Ved høringsfristens udløb den 18. december 2019, kl. 12, var der indkommet 23 høringssvar.

I dette notat gives et kort resumé af de væsentligste bemærkninger.

1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Akademikerne, Danmarks Tekniske Universitet, Danmarks Vejlederforening, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Danske Erhvervsakademier, Danske Rederier, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Ingeniørforeningen, IDA, KEA – Københavns Erhvervsakademi, Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser, Rektorkollegiet for de Maritime Uddannelser, Roskilde Universitet, Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser og Aarhus Universitet er positive over for de foreslåede ændringer.

Danske Studerendes Fællesråd, Studievalg Danmark og Aalborg Universitet er positive over for forslaget om afskaffelse af begrænsning af dobbeltuddannelse, men udtrykker skepsis over for den forventede genindførelse af kandidatreglen.

Ledernes Hovedorganisation ser ligeledes positivt på forslaget om afskaffelse af begrænsning af dobbeltuddannelse, men bemærker, at afskaffelsen ikke må resultere i en øget aktivitet på uddannelser med lav beskæftigelsesgrad, eller at den generelle studietid øges.

Dansk Byggeri bemærker, at det alt andet lige er fornuftigt at afskaffe reguleringen af dobbeltuddannelse, men finder, at det bør ledsages af andre politiske initiativer, som tilskynder til fleksibel efter- og videreuddannelse i stedet for dobbeltuddannelse i det ordinære videregående uddannelsessystem.

2. Forventet genindførelse af "kandidatreglen"

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) finder det meningsfuldt at vende tilbage til den tidligere retstilstand, men er relativt skeptiske over for en eventuel genindførelse af kandidatreglen, da reglen begrænser muligheden for at vælge om og at skifte retning i sit uddannelsesforløb. *DSF* opfordrer til, at det gøres meget klart, hvilke usædvanlige forhold der kan føre til dispensation fra reglen, og at disse forhold ensortes på tværs af uddannelsesinstitutioner.

20. december 2019

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Jura og Internationale Forhold

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
2019 - 4564

Studievalg Danmark anbefaler, at genindførelse af kandidatreglen varsles med 1-2 år eller andre særlige overgangsregler.

Aalborg Universitet finder, at genindførelse af kandidatreglen medfører, at personer med en kandidatuddannelse i endnu højere grad er afskåret fra at tage yderligere en kandidatuddannelse, og at dette kan medvirke til, at kandidatstuderende bliver endnu mere pressede, hvad angår deres studievalg.

Ministeriet bemærker, at kandidatreglen har til formål at forhindre, at ansøgere, der allerede har en dansk eller udenlandsk kandidatuddannelse, fortrænger andre ansøgere fra en videregående uddannelse med et begrænset antal studiepladser. Det er ministeriets opfattelse, at kandidatreglen, der var gældende i en årrække frem til 1. februar 2017, understøtter en rimelig fordeling af studiepladser på videregående uddannelser med adgangsbegrænsning.

Efter ministeriets opfattelse er der som udgangspunkt ikke et særligt beskyttelseshensyn over for personer med en dansk eller udenlandsk kandidatuddannelse, som ønsker at gennemføre (endnu) en videregående uddannelse i Danmark, hvis det indebærer, at de dermed fortrænger en anden ansøger fra studiepladsen.

Kandidatreglen har kun virkning for uddannelser med et begrænset antal studiepladser, og hvor der ved den pågældende optagelsesrunde er flere kvalificerede ansøgere end studiepladser. Det kan hertil oplyses, at der ved optagelsen via Den Koordinerede Tilmelding i 2019 var 396 uddannelsesudbud (svarende til 44 % af udbuddene), hvor alle kvalificerede ansøgere blev optaget.

Undladelse af at genetablere kandidatreglen vil medføre, at ansøgere, der allerede har en dansk eller udenlandsk kandidatuddannelse, kan fortrænge andre ansøgere fra disse uddannelser. Ligeledes vil en varslingsperiode for genindførelse af kandidatreglen (sådan som en høringspart har foreslået) indebære, at ansøgere, der allerede har en kandidatuddannelse, i den pågældende periode kan fortrænge andre ansøgere fra en studieplads.

Det forventes, at den dispensationsmulighed, som var tilknyttet kandidatreglen, også vil blive genindført, og at der dermed kan meddeles dispensation fra kandidatreglen, hvis der foreligger usædvanlige forhold. Det vil være den enkelte uddannelsesinstitution, der træffer afgørelse herom. Dermed vil muligheden for at meddele dispensation i form og indhold svare til en lang række gældende dispensationsmuligheder i regler på ministeriets område.

Ministeriet bemærker – med henvisning til *DSF's* hørings svar – at det efter ministeriets opfattelse ikke vil give den fornødne fleksibilitet for uddannelsesinstitutionerne til at kunne inddrage hver enkelt ansøgers konkrete forhold, hvis det fastlægges i de centrale regler, hvilke forhold der kan føre til dispensation.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at kandidatreglen alene har været gældende for adgang til uddannelser i det ordinære uddannelsessystem, mens den ikke har været gældende for adgang til uddannelser i efter- og videreuddannelsessystemet. Dette forventes ikke at blive ændret.

3. Andre bemærkninger

Ledernes Hovedorganisation anfører, at afskaffelse af begrænsning af dobbeltuddannelse ikke må resultere i en øget aktivitet på uddannelser med lav beskæftigelsesgrad og finder det vigtigt, at der tages initiativer til at følge og evaluere udviklingen tæt, således at dobbeltuddannelse så vidt muligt undgås, og uddannelsesvalg foretages i retning mod beskæftigelse.

Dansk Byggeri henviser til, at afskaffelsen af regulering af dobbeltuddannelse bør ledsages af andre politiske initiativer, som tilskynder til fleksibel efter- og videreuddannelse i stedet for dobbeltuddannelse i det ordinære videregående uddannelsessystem.

Ministeriet bemærker, at der i de senere år er gennemført en række væsentlige tiltag, som understøtter en bedre balance mellem optag og efterspørgsel.

Med virkning fra 2015 er der således indført ledighedsbaseret dimensionering, hvor der fastsættes et loft over optaget på uddannelser med ledighedsudfordringer. I 2019 er der implementeret et nyt bevillingssystem for de videregående uddannelser, der bl.a. indeholder et resultattilskud, der opgøres på baggrund af færdiggørelse og beskæftigelse for nyuddannede på institutionsniveau. Derudover indgås der strategiske rammekontrakter mellem uddannelses- og forskningsministeren og institutionernes bestyrelser, som bl.a. indeholder mål for beskæftigelse og uddannelsernes arbejdsmarkedsrelevans.

Ministeriet er enig i, at efter- og videreuddannelse udgør en væsentlig del af det samlede videregående uddannelsessystem. Ministeriet vil også fremover arbejde for, at der bliver udviklet gode og fleksible videreuddannelsesmuligheder, som kan understøtte livslang læring.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet